

Finansowanie inwestycji w gospodarce odpadami

dr Przemysław Jura
Prezes Zarządu
Europejski Holding Doradczy Sp. z o.o.

Katowice 19.05.2022

- Okres programowania 2021-2027
- Źródła krajowe pomocy publicznej
- Źródła finansowania dłużnego
- Źródła finansowania kapitałowego
- Venture capital

WFOŚiGW w KATOWICACH

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

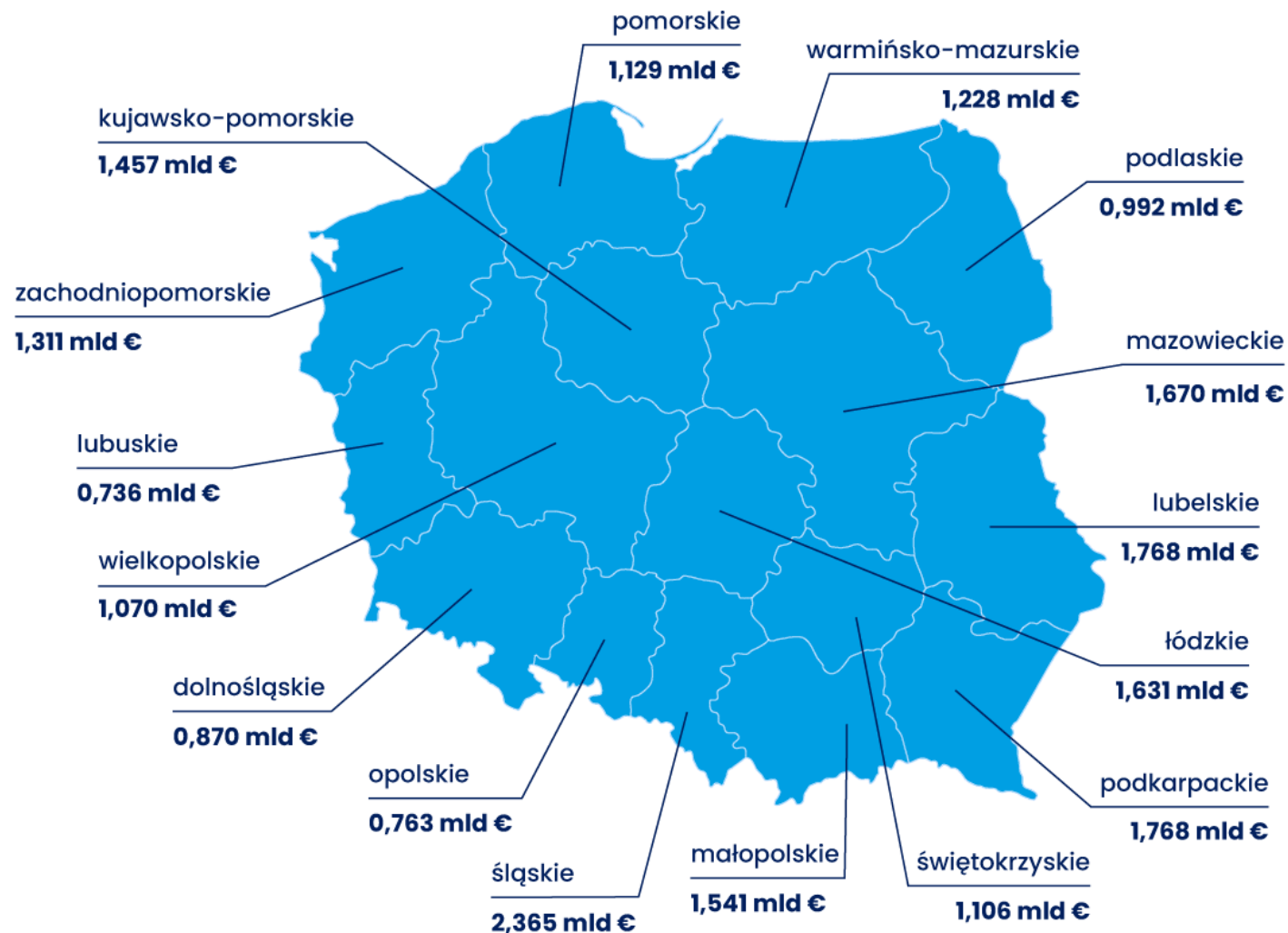

FUNDUSZE DO POZYSKANIA NA GOSPODARKE ODPADAMI

- **Fundusze Europejskie:** Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko oraz Program Operacyjny Inteligentny Rozwój, Program FEnIKS.
- **Fundusze Krajowe:** Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
- **Fundusze prywatne** – Venture Capital i Aniołowie Biznesu.

Podział środków unijnych w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2021-2027

Programy krajowe 2021–2027

Infrastruktura i Środowisko	25,1 mld €	największe inwestycje infrastrukturalne, drogi, koleje, transport publiczny, ochrona środowiska
Inteligentny Rozwój	8,0 mld €	przedsięwzięcia, innowacje, współpraca nauki i biznesu
Wiedza, Edukacja, Rozwój	4,3 mld €	nauka, edukacja, żłobki, kapitał ludzki, sprawy społeczne
Polska Wschodnia	2,5 mld €	środki wsparcia dla rozwoju województw Polski Wschodniej
Polska Cyfrowa	2,0 mld €	cyfryzacja, sieci szerokopasmowe
Europejska Współpraca Terytorialna	0,56 mld €	wsparcie współpracy transgranicznej i transnarodowej oraz międzyregionalnej UE
Pomoc Techniczna	0,5 mld €	wsparcie dla instytucji wdrażających fundusze UE
Sprawiedliwa Transformacja	4,4 mld €	wsparcie w transformacji regionów górniczych
Rybnictwo i Morze	0,5 mld €	wsparcie rybactwa i rybołówstwa oraz rozwój lokalnych społeczności rybackich
Pomoc Żywnościowa	0,2 mld €	wsparcie osób doświadczonych ubóstwem

DOTYCHCZASOWE EFEKTY REALIZACJI POIiŚ 2014-2020 – SEKTOR ŚRODOWISKO

- Liczba zawartych umów w ramach II osi priorytetowej POIiŚ sektor środowisko – 849
- łączna wartość dofinansowania projektów w ramach II osi POIiŚ sektor środowisko ze środków UE - 15,5 mld zł
- Liczba projektów zakończonych - 406

Fundusze Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Od początku wdrażania POIiŚ 2014-2020:

- wybudowano 61 Punktów Selektywnej Zbiórki odpadów Komunalnych (PSZOK) oraz 6 zakładów zagospodarowania odpadów (ZZO)
- 30 urzędzeń do celów ochrony przeciwpowodziowej
- wybudowano/zmodernizowano 144 oczyszczalnie ścieków komunalnych
- wybudowano/zmodernizowano 4610,82 km kanalizacji sanitarnej
- wsparto 22 tys. ha siedlisk w zakresie uzyskania lepszego statusu ochrony
- zrekultywowano 104 ha gruntów
- wsparto 110 ośrodków miejskich, w których zrealizowano projekty z zakresu zieleni miejskiej

PROJEKT PROGRAMU FENIKS NA LATA 2021-2027

- Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (inaczej FEnIKS) na lata 2021-2027 to następca dobrze znanego z perspektywy finansowej 2014-2020 unijnego Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (PO IiŚ).
- Budżet Programu wynosi ponad 25 miliardów euro (w formie dotacji, instrumentów finansowych i instrumentów łączących finansowanie zwrotne oraz dotacyjne) i będzie przeznaczony na kluczowe projekty środowiskowe, energetyczne oraz transportowe, a także na wsparcie w obszarze kultury i ochrony zdrowia.

CEL PROGRAMU

Głównym celem Programu jest poprawa warunków rozwoju kraju poprzez budowę infrastruktury technicznej i społecznej zgodnie z założeniami rozwoju zrównoważonego, w tym poprzez:

- obniżenie emisyjności gospodarki transformację w kierunku gospodarki przyjaznej środowisku i o obiegu zamkniętym;
- budowę efektywnego i odpornego systemu transportowego o jak najniższym negatywnym wpływie na środowisko naturalne;
- dokończenie realizacji odcinków sieci bazowej TEN-T do roku 2030;
- poprawę bezpieczeństwa transportu;
- zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej oraz poprawę odporności systemu ochrony zdrowia;
- wzmocnienie roli kultury w rozwoju społecznym i gospodarczym.

CEL PROGRAMU

- Wsparcie skierowane będzie na organizowanie zintegrowanego systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w tym należytej jakości zbieranych odpadów w miejscach ich powstawania oraz zapewnienie prawidłowego zagospodarowania poszczególnych frakcji w dedykowanych do tego celu instalacjach.
- Tworzone będą instalacje do recyklingu i odzysku.
- W celu zwiększenia osiąganego stopnia odzysku i recyklingu realizowane będą mogły być także instalacje do sortowania i mechanicznego przetwarzania odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki.

CEL PROGRAMU

- Uzyskane jednolite frakcje odpadów będą kierowane następnie do dalszych procesów zagospodarowania odpadów (w szczególności recyklingu, odzysku materiałowego lub przygotowania do recyklingu).
- W budżecie tego modułu przewidziano 210 mln Euro do rozdysponowania.

- zwiększenie efektywności energetycznej mieszkalnictwa, budynków użyteczności publicznej i przedsiębiorstw oraz zwiększenia udział zielonej energii z odnawialnych źródeł energii w końcowym zużyciu energii;
- poprawa jakości i bezpieczeństwa funkcjonowania sieci elektroenergetycznych oraz rozwoju inteligentnych sieci gazowych i wzrostu ich znaczenia w nowoczesnym, zielonym systemie energetycznym;
- zwiększenie odporności na zmiany klimatu (w tym na susze i powodzie) oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego (wzrost zdolności retencyjnych oraz poprawę systemów monitorowania i zarządzania kryzysowego);
- poprawa gospodarowania wodą pitną oraz ściekami komunalnymi, a także odpadami komunalnymi;

ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE PROGRAMU FENIKS NA LATA 2021-2027

- wzmocnienie ochrony bioróżnorodności i naturalnych ekosystemów, a także rozwijania systemu monitorowania zasobów przyrodniczych, aby ułatwić ich ochronę;
- zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych w transporcie;
- poprawa spójności komunikacyjnej i ograniczenia wykluczenia komunikacyjnego;
- wzrost dostępności pacjentów do wysokiej jakości usług zdrowotnych wraz ze zwiększeniem ich skuteczności;
- wzmocnienie ochrony zabytków o krajowym i światowym znaczeniu, zarówno ruchomych, jak i nieruchomych.

2.1 RACJONALNE GOSPODAROWANIE ODPADAMI I OCHRONA ZIEMI

Cel programu

- Realizacja zasad gospodarki odpadami, a w szczególności hierarchii sposobów postępowania z odpadami, poprzez:
 - 1) zapobieganie powstawaniu odpadów;
 - 2) ustanowienie i utrzymanie powszechnych systemów selektywnego zbierania odpadów;
 - 3) utworzenie i utrzymanie w kraju zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji gospodarowania odpadami;
 - 4) zmniejszenie ilości odpadów poddawanych nielegalnemu międzynarodowemu przemieszczaniu;
 - 5) wsparcie tworzenia bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami.

2.1 RACJONALNE GOSPODAROWANIE ODPADAMI I OCHRONA ZIEMI

Wskaźnik osiągnięcia celu

- Stopień realizacji celu programu mierzony jest za pomocą wskaźników osiągnięcia celu pn.:
 - 1) ograniczenie masy składowanych odpadów
 - 2) masa odpadów niebezpiecznych poddanych odzyskowi lub unieszkodliwieniu
 - 3) liczba przedsięwzięć związanych z międzynarodowym przemieszczaniem odpadów lub postępowaniem dot. substancji zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych
 - 4) liczba zadań polegających na zapobieganiu powstawania odpadów
 - 5) liczba wykonanych programów, baz i banków danych

2.1 RACJONALNE GOSPODAROWANIE ODPADAMI I OCHRONA ZIEMI

Cel realizowany w ramach Funduszu Modernizacyjnego mierzony jest za pomocą wskaźników osiągnięcia celu pn.:

- wydajność instalacji odzysku lub unieszkodliwiania odpadów
- liczba instalacji wytwarzania energii w wysokosprawnej kogeneracji
- dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji

2.1 RACJONALNE GOSPODAROWANIE ODPADAMI I OCHRONA ZIEMI

Budżet

Budżet na realizację celu programu wynosi **do 2 500 000 tys. zł**, w tym:

- **dla bezzwrotnych form dofinansowania** – do 1 250 000 tys. zł;
(w tym 500 000 tys. zł z Funduszu Modernizacyjnego)
- **dla zwrotnych form dofinansowania** – do 1 250 000 tys. zł;
(w tym 500 000 tys. zł z Funduszu Modernizacyjnego)

2.3 POZNANIE BUDOWY GEOLOGICZNEJ NA RZECZ KRAJU

Cel programu

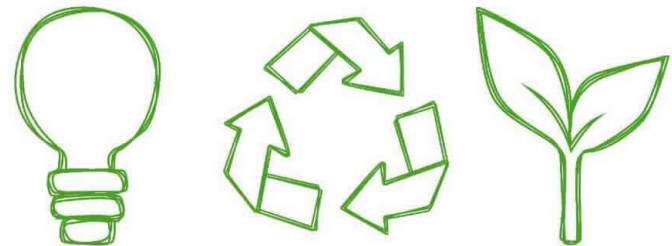
- 1) rozpoznanie budowy geologicznej na rzecz kraju oraz racjonalna gospodarka zasobami złóż kopalin i wód podziemnych, poprzez:
 - wdrażanie programów, długoterminowych polityk państwa i kierunków badań w zakresie geologii,
 - implementację stosownych dyrektyw oraz realizację zadań ustawowych i innych, niezbędnych do poszerzenia bazy geologicznej, w zakresie badawczo-rozpoznawczym i dokumentacyjnym,
- 2) badania i prace geologiczne dla ochrony środowiska.

2.3 POZNANIE BUDOWY GEOLOGICZNEJ NA RZECZ KRAJU

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Stopień realizacji celu programu mierzony jest za pomocą wskaźnika osiągnięcia celu pn.:

- 1) liczba sporządzonych opracowań [szt.]**
- 2) liczba wykonanych odwiertów/otworów wiertniczych [szt.]**

2.3 POZNANIE BUDOWY GEOLOGICZNEJ NA RZECZ KRAJU

Budżet

- Budżet na realizację celu programu wynosi **do 1 905,0 mln zł**, w tym:
- dla bezzwrotnych form dofinansowania – **do 1 905,0 mln zł**.

2.3 POZNANIE BUDOWY GEOLOGICZNEJ NA RZECZ KRAJU

Okres wdrażania

- Program realizowany będzie w latach **2019 – 2030**, przy czym:
 - 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do **2027 r.**,
 - 2) środki wydatkowane będą do **2030 r.**

2.4 ZMNIEJSZENIE UCIĄŻLIWOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z WYDOBYWANIA KOPALIN

Cel programu

Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko wynikającego z wydobycia kopalin, likwidacji zakładów górniczych poprzez m.in.:

- rekultywację gruntów na terenach zdegradowanych/zdewastowanych działalnością wydobywczą,
- wprowadzanie technologii ograniczających emisję gazów cieplarnianych, lub powstawanie odpadów pochodzących z wydobycia lub przeróbki surowców w przemyśle wydobywczym,
- uzdatnianie, odprowadzanie lub zagospodarowanie wód kopalnianych,
- eliminowanie zagrożeń wynikających z zakresu budowy, użytkowania obiektów budowlanych lub wyrobisk górniczych,
- doposażanie w sprzęt m.in. stacji ratownictwa górniczego, organów nadzoru górniczego,
- wykonywanie prac badawczych w górnictwie.

2.4 ZMNIĘSIENIE UCIĄŻLIWOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z WYDOBYWANIA KOPALIN

Wskaźnik osiągnięcia celu

- Stopień realizacji celu programu mierzony jest za pomocą wskaźnika osiągnięcia celu pn.:
 - 1) **powierzchnia ziemi poddana rekultywacji/remediacji i zabiegom ochronnym [ha]**
 - 2) **liczba zlikwidowanych zakładów górniczych, wyrobisk górniczych, obiektów budowlanych (szyby, osadniki, pompownie itp.), liczba zabezpieczonych wyrobisk górniczych [szt.]**
 - 3) **zmniejszenie emisji metanu [Mg/rok]**
 - 4) **liczba zakupionego sprzętu z zakresu górnictwa [szt.]**

2.4 Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopalin

Budżet

Budżet na realizację celu programu wynosi **do 1 060 mln zł**, w tym:

- 1) dla bezzwrotnych form dofinansowania – do 860 mln zł,
- 2) dla zwrotnych form dofinansowania – do 200 mln zł.

2.4 ZMNIEJSZENIE UCIĄŻLIWOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z WYDOBYWANIA KOPALIN

Okres wdrażania

Program realizowany będzie w latach **2019 - 2030**, przy czym:

- 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do **2027 r.**,
- 2) środki wydatkowane będą do **2030 r.**

NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

Cel generalny: „Poprawa stanu środowiska i zrównoważone gospodarowanie jego zasobami przez stabilne, skuteczne i efektywne wspieranie przedsięwzięć i inicjatyw służących środowisku” jedną z osi priorytetowych jest:

- Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi,
- Program Racjonalna Gospodarka - nabór w trybie ciągłym.

RACJONALNA GOSPODARKA ODPADAMI

Celem programu jest realizacja zasad gospodarki odpadami, a w szczególności hierarchii sposobów postępowania z odpadami, poprzez:

- Ustanowienie i utrzymanie powszechnych systemów selektywnego zbierania odpadów,
- utworzenie i utrzymanie w kraju zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji gospodarowania odpadami,
- Zmniejszenie ilości odpadów poddawanych nielegalnemu międzynarodowemu przemieszczaniu,
- budowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa zgodnie z celem program.

Działanie 2. Instalacje gospodarowania odpadami

- Nabór wniosków w trybie ciągłym do 30 czerwca 2020 roku
- Pożyczka – do 75% kosztów kwalifikowanych projektu
- Pożyczka może być udzielona na okres nie dłuższy niż 15 lat
- Beneficjenci: jednostki samorządu terytorialnego i ich związki, przedsiębiorcy - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, przedsiębiorstwa państwowe, spółki prawa handlowego.

INSTALACJE GOSPODAROWANIA ODPADAMI

Budowa nowych, rozbudowa oraz modernizacja istniejących instalacji:

- przygotowania odpadów innych niż komunalne do procesu odzysku, w tym recyklingu,
- odzysku, w tym recyklingu odpadów innych niż komunalne,
- termicznego przekształcania odpadów innych niż komunalne, z odzyskiem energii,
- unieszkodliwiania odpadów innych niż komunalne w procesach innych niż składowanie,
- mających na celu zmniejszenie ilości.

ALTERNATYWNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

- Z uwagi na rosnące problemy z pozyskaniem kapitału na rynku bankowym oraz zwiększające się wartości luki finansowej na rynku, przedsiębiorstwa poszukują alternatywnych źródeł finansowania w postaci dotacji unijnych czy na rynku Venture Capital.

VENTURE CAPITAL

Inwestycje we wczesnym stadium rozwoju

- Finansowanie transferu technologii
- Przedsięwzięcia wysokiego ryzyka
- Zysk długookresowy

FORMY FINANSOWANIA VENTURE CAPITAL

- Finansowanie Seed Capital
- Finansowanie start-up
- Finansowanie rozwoju – dofinansowanie
- Finansowanie wykupu menedżerskiego
- Pożyczka, gwarancja kredytowa
- Restrukturyzacja - Venture Capital pomaga w restrukturyzacji finansowej lub przygotowuje program restrukturyzacji operacyjnej.
- Joint Venture - zbudowanie silnej struktury organizacyjnej. Gdy partner osiągnie swoje cele strategiczne fundusz odsprzedaje mu swoje udziały lub akcje w joint venture

FORMY FINANSOWANIA VENTURE CAPITAL

- Cechami charakterystycznymi inwestycji Venture Capital są:
- **charakter kapitałowy** – fundusz VC wnosi do spółki środki pieniężne w zamian za udziały / akcje lub w formie pożyczki z opcją konwersji na udziały / akcje,
- **profesjonalizm** – inwestorzy VC angażują do współpracy osoby o specjalistycznych kompetencjach dokonując wszechstronnej analizy projektów inwestycyjnych,
- **formalne zorganizowanie** – dedykowane podmioty, których głównym profilem działalności jest przeprowadzanie inwestycji Venture Capital,
- **wartość finansowania** – inwestycje Venture Capital opiewają na kwoty minimum 1 mln PLN
- **cele inwestycji** – fundusze Venture Capital koncentrują się na inwestycjach w firmy w pierwszych etapach ich rozwoju.

FORMY FINANSOWANIA VENTURE CAPITAL

- Angażując fundusz Venture Capital do współpracy, małe i średnie przedsiębiorstwa zyskują:
- kapitał na realizację projektów o podwyższonym ryzyku bez konieczności dostarczania dodatkowych zabezpieczeń,
- smart money
- dostęp do know-how oraz kapitału intelektualnego zbudowanego w ramach całego portfolio inwestycji VC funduszu i sieci partnerów B2B,
- partnera do rozmów z kluczowymi kontrahentami,
- wizerunek firmy godnej zaufania w oczach klientów, kontrahentów, partnerów, kolejnych inwestorów.

**Życzę dofinansowania inwestycji
w nowej perspektywie 2021-2027!**

Dziękuję za uwagę!